

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Volja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 11. - ŠTEV. 11.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 14, 1924. - PONDELJEK, 14. JANUARJA, 1924.

VOLUME XXXII. - LFTNIK XXXII.

REŠKO PRISTANIŠČE -- LAŠKA LAST

Italija je dobila Reko, dočim so se Jugoslovani z Barošem zadovoljili. — Belgrad je objavil, da je dolgi spor glede jadranskih pristanišč končan. — Nevarnost izbruhov na Bližnjem Istoku je vsled tega odstranjena. D'Annunzio triumfira. — Zveza med Jugoslavijo in Italijo.

Rim, Italija, 12. januarja. — Iz Belgrada poročajo, da je reško vprašanje rešeno ter da je Jugoslavija odstopila Italiji Reko.

Nova italijanska meja bo vključevala Reko, Jugoslovani bodo po obdržali Baroš.

Berlin, Nemčija, 13. januarja. — Iz zanesljivega vira se je dognalo, da je bila takoj po rešitvi reškega vprašanja sklenjena zveza med Italijo in Jugoslavijo. Vse to je bilo zaključeno na konferenci poslanikov Male entente, ki se je te dni vršila v Belgradu.

Rim, Italija, 12. januarja. — Ničesar ni bilo objavljeno glede skupne administracije reškega pristanišča, a Italijani so zahtevali sklenitev dogovora, ki bi zagotovil mestu trgovski obsoj.

Reka, edini izhod na Jadransko morje za Jugoslavijo ter druge države v zaledju, je bila po končani vojni predmet italijanskih aspiracij, čeprav ni predstavljala dela ozemlja, katero so zahtevali zase Italijani v takozvanem ondonskem dogovoru, ki je že vnaprej določil vojni plen Rima.

Ameriška mirovna delegacija v Parizu je hotela, da postane Reka prosto pristanišče. Tekom pogajanj glede bodočega režima, ki bi bil pravičen vsem prizadetim strankam, so krajevni Slovani baje napadli Italijane, in nastal je precejšen nered. Sredi tega zmedenega položaja je zbral italijanski fantazist in pustolovec D'Annunzio krog sebe četo enako mislečih ljudi ter se polastil Reke v imenu Italije.

D'Annunzio je dobil močno silo, s katero je držal Reko v času, ko je bilo nacionalistično razpoloženje v Italiji na višku. Italijanska vlada pa je zavrnila njegova prizadevanja in na pritisk drugih sil je Italija blokirala Reko ter končno odpovedala svoje čete, da zavzamejo mesto. D'Annunzio se je držal nekaj časa, a končno se je umaknil, ko je videl, da se ne more ustavljati pritisku oficijelne Italije.

Od onega časa naprej, več kot dve leti, sta se Italija in Jugoslavija pogajali glede uravnave reškega vprašanja. Reško vprašanje je bilo baje že skoro zaključeno, ko so se Italijani polastili otoka Krfa ter alarmirali vse balkanske države. Pogajanja pa niso bila prkinjena in pričakovalo se je, da bo končna uravnava kmalu objavljena.

PETDESET OSEB REŠENIH PRI POŽARU.

Včeraj je izbruhnil v hiši št. 69 Willet Street, Brooklyn, velik požar. Ognjegaseci so z veliko težavo rešili iz ognja petdeset oseb.

fluenci. Privredli so ga v Pariz z njegovega doma na deželi. Aprila meseca bo dosegel starost osemdesetih let.

DESET DELAVCEV SE JE PONESREČILO.

Bradford, Anglija, 10. januarja. Danes se je smrtno ponesrečilo osem delavcev, ko se je udrl strop v neki pletilnici na Wharf St. Štirideset drugih delavcev je bispatelj, je resno zbolel na in-

AMERIŠKI SUHAČI ŠE NISO ZADOVOLJNI

Kongresnik Kvale, naslednik slovi tega Volsteda, je rekel v kongresu, da ni Volstedova postava dosti radikalna.

Washington, D. C., 12. jan. — V svojem prvem govoru v kongresu je napadel kongresnik Kvale, neodvisni iz Minnesote ter naslednik kongresnika Volsteda prohibicijsko postavu slednjega z izjavo, da ni ta postava še dosti suha.

Kvale je zagovarjal predlog, naj se obdači piščo, ki se še nahaja v rokah posameznikov, da hoče izpremeniti Volstedovo postavu tako, da bo prohibicija učn kovala ne le za revne, temveč tudi za bogatine.

Glede prohibicijske enforcement postave, ki dovoljuje posest piščo v privatnih stanovanjih, je rekel kongresnik Kvale, da je to po njegovem mnenju eden glavnih vzrokov omalovaževanja 18. amandmanta k zvezni ustavi.

Nobene močnejše straže ni mogoče postaviti, — je rekel, — nobenega bolj neprodirnega zidu zgraditi krog zganjarskih kleti v Newportu in Atlantic City-ju kot ga je zgradila ta klavzula postave.

Dostavil je, da ni bila Antisalonka liga oče ali mati njegove predloge in da pričakuje od strani nikake podpore. Preveč suha in preveč napredna je za to organizacijo, namreč za Antisalonko ligo ali mogoče za voditelje te organizacije.

Enforcement postava, — je nadaljeval, — je bila zmotoma in na smešen način imenovana po človeku, ki ni povzročil salonom ter trgovini z opojnimi pijačami nikdar niti najmanjše skrbi in sestavi so jo odvnetiki Antisalonke lige na tak način, da prepoveduje pijačo revnim slojem, dočim jo dovoljuje bogatinom. Izvedenje postave je pokazalo, kako lažjive so bile prvotne obljube.

Potom načina, kako izvršuje mo ali pravzaprav ne izvršujemo osemnajstega amandmanta, vzgajamo narod hinavev in Bog naj se usmili potomstva. To je največja tragedija, kar jih je kdaj videla civilizacija.

Vi ne morete dovoliti milijonarju, da bi imel vso pijačo, kar si jo požel ter ob istem času prisiliti človeka v delavskem suknju, da se pokori amandmentu. Tega ni mogoče storiti.

Kongresnik Berger je nato vprašal kongresnika Kvale, če ni res, da je sedaj več pijanosti kot je bilo kdaj poprej. Kongresnik iz Minnesote je odgovoril, da to ni res, a Berger je odgovoril, da govori na temelju izkušenj.

Jaz nisem nikdar pijan, — je hitro dostavil. Sploh nsem bil še nikdar pijan v svojem življenju. Dejstvo pa je, da je pijača sedaj slaba. Pravi strup je.

Kongresnik Blanton je postavil nato predlog, naj se zlije pijačo v kanale, mesto da se je obdači Bogatini, — je rekel, — bodo kmaj opazili obstoj davka na pijačo ter gotovo ne bodo radi njega zmanjšali svojih zalog.

Tak davek bi ne stal toliko kot majhno potovanje preko nedelje v Florido, — je rekel.

GENERAL ODPUSTIL 'OSEM POLICISTOV.

Philadelphia, Pa., 10. jan. — Novi policijski paša, general Butler, ki pravi, da bo tekom štirinajstih dni osušil vso Philadelphijo, je spodil iz službe osem policistov, ker so pobirali graft.

DVE MILJI DOLGA PROŠNJA.

Pred kratkim je bila poslana prošnja, na kateri je podpisanih 345,516 farmerjev. Farmerji prosijo za znižanje davkov. Papir, ki vsebuje prošnjo in podpise, je dolg dve milj. Slika nam predstavlja speakerja v poslanski zbornici, Gilletta, ter kongresnika Darrova, ko čitata podpise.

ŽALOSTEN KONEC BEDASTEGA ZAKONA

Bogata deklica iz New Yorka, ki se je poročila z laži-grofum, je izvršila z možem vred samomor.

Pariz, Francija, 12. januarja. Ko je danes policija vzdrila v majhno, umazano stanovanje v bližini občinske hie, je našla pet let starega otroka, ki se je igral s trupli svoje ameriške matere ter svojega očeta. Bila sta mrtva že tri dni. Iz pisem, katera so našli v stanovanju je policija sestavila življensko dramo dveh mladih ljudi.

Rozalija Goldenberg, o kateri trdi policija, da izvira iz neke bogate newyorške družine, se je zaljubila tekom vojne v nekega poljskega častnika, ki je trdil, da je grof Zaharija Taubman. Rozalija je zbežala z njim ter šla v Evropo. Taubman pa je vedno zavladeval svoj povratek na "posestva" na Poljskem.

Konečno ji je priznal, da je le navaden delavec in da nima niti centa premoženja. To razkritje je zelo potlačilo Rozalijo, a sklenila je deliti rešvino svojega moža. Konečno pa sta oba sklenila izvršiti samomor, rajše kot pa naprositi njene starše v New Yorku za pomoč.

43 IZGUBLJENIH S PODMORSKIM ČOLNOM.

London, Anglija, 11. januarja. V nekem sporočilu iz Wymouth se glasi, da je kolidiral angleški podmorski čoln L-23 včeraj ponoči z bojno ladjo "Resolution" in se potopil. Čoln leži nekako 11 milj južno od Portland Bill v globini tridesetih vozljev. Tri in štirideset mož posadke je najbrž poginilo.

SOVJETSKA VLADA KUPUJE AMERIŠKI BOMBAŽ.

New Orleans, La., 11. januarja. Dosti bombaža se je prodalo tukaj za rusko sovjetsko vlado, da ga uporabi v ruskih predilnicah. To je postalo znano včeraj zvečer na sestanku New Orleans Dock Boarda. Sovjetska komisija, ob-

PREROKOVANJE NEM. PROFESORJA

Znani nemški učenjak, ki je sedaj že marsikaj uganil, prerokuje, da se bodo Azijati dvignili proti belemu plemenu.

Berlin, Nemčija, 13. januarja. Bliža se velikanska kolonijalna vstaja proti "belemu jarmu", segajoča od Maroka pa do Kitajske.

Tako se glasi prerokovanje dr. Maksa Kemmericha iz Monakova, ki je postal že v preteklosti slaven radi zanesljivih prerokovanj, temelječih na njegovih "Kavzanih postavah v zgodovini". Kemmericha imenujejo vsled tega "zgodovinskega proroča". On je avtor številnih del glede perijodčnosti, analogije in ponavljanj v zgodovini.

Dr. Kemmerich je rekel, da se bodo temnejša plemena pretežne večine sveta v tekom treh let dvignila proti belemu človeku ter se skušala iznebiti njegove nadvlade, da postanejo prosta in neodvisna. Boj bo dolg in eden najbolj krvavih v zgodovini. Njegovo središče bo v Indiji.

Po letih bojev ter menjaajočih se uspehov bo končno zmagala tehnična znanost belega plemena nad velikanskimi masami rmenih, rjavih in črnih plemen. Resnični boj za nadvlado sveta med temnimi in belimi plemeni pa bo prišel pozneje in takrat bo belo plemo poraženo.

V tem zvezi s svetovno kolonijalno vstajo bo prišla tudi vojna med Japonsko in Združenimi državami, — je rekel dr. Kemmerich. On ni mnenja, da bi japonski potres ali kaka druga naravna nesreča izvedla kak upliv ter prepovedala ali zavlekla izbruh te vojne.

Glede Nemčije pravi Kemmerich, da bo še za nadaljnjo dobo desetih let v stanju revolucije, pomešane z državljanskimi boji. Hohenzollernska dinastija se bo vrnila, a izginita na dramatičen način, "skoro preko noči".

stoječa iz treh članov ter enega tolmača, je dospela v ponedeljek semkaj, ter baje, nakupila 10,000 zavojov na tukajšnjem bombažnem trgu.

ANGLIJO OGROŽA SPLOŠNA STAVKA

Voditelj železničarjev je izjavil, da je stavka 59,000 delavcev neizogibna po skrčenju plač. — Tudi premogarji bodo najbrž glasovali za stavko. — Delavska stranka mora skleniti kompromis. — Pogajanja med zastopniki delavske stranke in zastopniki delavskih unij.

London, Anglija, 12. januarja. — Upanja delavskih voditeljev, da se bo delavska stranka v kratkem polastila najvišje sile, so bila zelo omajana vsled kategorične izjave Johna Bromleya, tajnika zveze lokomotivnih strojnikov in kurjačev, da je stavka neizogibna.

To pomenja, da bo zapustilo delo do sobote ali še prej 50,000 strojnikov in kurjačev, to je dve tretini vseh takih delavcev v Angliji, razven če bi bila uspešna pogajanja glede plače.

Železničarji niso hoteli sprejeti odločitev National Wages Board, ki je skrčila plače od dveh do pet dolarjev na teden. Odločitev se dejanski tiče le strojnikov in kurjačev, da je stavka neizogibna.

To pomenja, da bo zapustilo delo do sobote ali še prej 59,000 strojnikov in kurjačev, to je dve tretini vseh takih delavcev v Angliji, razven če bi bila uspešna pogajanja glede plače.

Železničarji niso hoteli sprejeti odločitve National Wages Board, ki je skrčila plače od dveh do pet dolarjev na teden. Odločitev se dejanski tiče le strojnikov in kurjačev, ki vozijo na dolge razdalje ali dveh odstotkov vseh delavcev v uniji.

Politične posledice te stavke, če bo v resnici izbruhnila, bodo resne ter bodo eventualno celo preprečile nakano liberalcev, da strmoglavijo vlado Baldwina ter uveljavljenje delavske vlade, kajti celi narodni železniški sistem bi prišel v nered.

Narodna unija železničarjev, koje predsednik je J. H. Thomas, ki bi imel v delavskem kabinetu mesto delavskega ministra, je sprejela odločitev meznega sveta ter ne bo vsled tega zastavkala, a ta unija vključuje le eno tretino strojnikov in kurjačev v deželi.

C. T. Cramp, industrijalni tajnik te unije, je rekel danes: —

"Čeprav bodo naši ljudje delali kot ponavadi, ne bodo izvrševali dela, katero izvršujejo ponavadi člani Associated Society. To pomenja, da se bo vzdržalo na glavnih progah le takozvano skeletno službo."

Iz tega pojava se bo najbrž izcimila tudi politična kriza. Ob času zadnje stavke železničarjev, leta 1919 je vzdrževala vlada promet s pomočjo čet ter improvizirane službe z motornimi vozovi, ki so dobavljali velikim mestom mleko in druge potrebščine. Vsled tega je bila stavka zlomljena.

Delavska vlada pa bi ne mogla vprijeti nikake take akcije ne da bi s tem povzročila razkol v stranki sami, kajti strokovne unije, ki so organičen ter mogočen del organiziranega dela, bi gotovo prepovedale delavski vladi združiti stavko.

Vsled tega se je pričelo pogajanje med izvrševalnimi uradniki delavske stranke ter generalnim svetom kongresa delavskih unij. Posredovanja pa so otežkočena že vsled tega, ker je Associated Society strojnikov in kurjačev glasovala s petimi glasovi proti enemu proti sprejemu mezne odločitve, čeprav je izvrševalni svet unije priporočil članom, naj se udajo.

Vsled tega je treba izvesti pritisk na splošne vrste železničarjev in ne na voditelje same. Možem se bo povedalo, da bi njih nameravana akcija ogrozila možnost delavske stranke, da se polasti vrhovne sile v državi.

Tudi možnost premogarske stavke se bo razvila tekom preteklega tedna, ko bo končano glasovanje premogarjev glede predloga, da se obsodi mezdni dogovor, ki je končal stavko leta 1921. Glasovanje se bo brez dvoma izreklo za nov dogovor, ki naj bi stopil na mesto starega, vsled katerega so premogarji sprejeli veliko skrčenje plač, potem ko je bila njih stavka zlomljena. Lastniki premogovnikov izjavljajo, da ne morejo zaenkrat povišati plač.

Stališče delavske stranke v pretečih dveh stavekah bo najbrž dovedlo do poraza v parlamentu ali do razkola v delavski stranki.

STRAŠNE RAZMERE NA SAŠKEM.

Draždani, Saška, 13. januarja. Bivi saški ministrski predsednik Fellish je sprejel v avdienci nekega francoskega častniškega poročevalca ter mu povedal, da sta Saška in Turinška pod absolutnim vojaškim režimom. Režim je tako oster, da ni bil tak mogoč niti pod vlado bivšega kaiserja. Vojski državne brambe postopajo tako s civilnim prebivalstvom kot da bi se nahajali v sovražni deželi. Vso moč nad življenjem in smrtjo ter lastnino ima general Mueller. Saške uradnike odpušča ter nastavlja na njihova

mesta Berlinčane. Lokalno policijo je razpusil ter jo nadomestil s pristaši Hitlerja in Ehrhardta.

KOLEDAR

za leto 1924
STANE SAMO 40c
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

DENARNA 'IZPLAČILA' V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Razpoložila na sadnje pošte in isplačuje "Poštni črkovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro isplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$12.20
2000 Din.	\$24.20
5000 Din.	\$60.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpoložila na sadnje pošte in isplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir.	\$ 9.90
300 lir.	\$14.55
500 lir.	\$23.75
1000 lir.	\$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za polijlatve, ki prisegajo znesek pet tisoč dolarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost denarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede isplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4087 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vsja list za Ameriko	Za New York za leto letg	\$7.00
In Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in v praznikih.
Dopis brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeno blagovilo naznanja, da hitreje najdemo naslovnik.**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

ITALIJA JE DOBILA REKO

Dne 5. novembra je obavil "Glas Naroda" pod naslovom "Prazno upanje" naslednji uredniški članek: —

Uredništvo našega lista je dobilo zadnji čas precej pisem, v katerih nas Postojnčani in okoličani vprašujejo, če je resnično poročilo, da bo dobila Jugoslavija v zameno za Reko Idrijo, Postojno in precej ozemlja krog teh dveh mest. Razvoji zadnjih let so nas naučili, da je najbolj škodljivo zaupanje v človeka ali narod, kateremu sta krivica in zahrbtnost vsakdanja obrt.

Dotično poročilo glede zamene Reke za Idrijo in Postojno so razbodbali v svet jugoslovanski listi.

Najbrže mu niso niti sami verovali.

Italijanska vlada je pač taka, da ničesar ne da zlepa. Česar pa zlepa ne more vzeti, s silo vzame.

Glede Reke krožijo najraznovrstnejša nacijska poročila.

Da ji upravlja posebna komisija, da je pod zaščito Lige narodov, da ima na Reki jugoslovanska vlada isto besedo kot italijanska, itd.

To so pa samo fraze.

Reško pristanišče je italijansko izza časa, ko ga je "osvojil" Gabriele d'Annunzio z vednostjo italijanske vlade.

In Reka bo toliko časa italijanska, dokler ne bodo Italijanov pregnali jugoslovanski kanoni.

Idrija in Postojna bosta jugoslovanski, ko se bo utaborilo na idrijskem in postojnskem trgu jugoslovansko vojaštvo.

Dolgi pet let že gulijo diplomati zelene mize, da so jim že vsi komolci oguljeni, pa niso dosedaj še ničesar doslegli.

Narod je miren. Svojo usodo je poveril diplomatom. Pravična ureditev diplomatskim potom se bo pa vršila o svetem Nikoli.

Italija je dolgo časa drezala v Jugoslavijo.

Najprej je stavila svoje predloge. Jugoslavija jih je sprejela. Ojunačena vsled tega uspeha, je začela pogoj diktirati.

Jugoslavija jih je sprejela.

In če bi bila njene zahteve še nasramnejše — Jugoslavija bi jim najbrž ugodila. Italijani vedo, s kom imajo opravka.

Samo da se ne dotaknejo srbske meje pri Albaniji, pa je vse dobro.

Iz Belgrada do Krasa je pa precej daleč. Debele naočnike bi morali nataktni kratkovidni belgrajski državniki, da bi videli do tja.

Mislijo pa, da jim zaenkrat tega ni treba.

Italija je že razrešila primorsko vprašanje v svoj lastni prid.

Dobila je Reko, Istro, Primorsko, Kras s Postojno in Idrijo vred.

Jugoslavija bo pa pravično razrešila primorsko vprašanje tedaj, ko si bo zagotovila Reko, Primorsko, Kras s Idrijo in Postojno vred.

Svet je mirno gledal, ko nam je sosed kradel najlepše kose, kos za kosom.

Ali je svet res tako pokvarjen in korumpiran, da bo protestiral, če bi zahtevala Jugoslavija nazaj svoje ukradeno blago?

Kavalirski pariški zločinci.

Pariški zločinci so pred kratkim dokazali, da tudi ta pokle ni nasproten napredku. Ko je neki zločinec čital, da njegova žrtev ne žaluje toliko za ukradenimi fotografijami in spomini svojega podlega sina, ji je poslal fotografijo s prijaznimi besedami nazaj in izrazil pri tej priliki okradeni svoje največje spoštovanje. Ti novi običaji vlomilcev nam dokazujejo uspehe izobraževanja in moralnega pouka. Oče nekega umorjenca pa je prejel pismo slednje vrstine: Zelo spoštovani gospod! Ko sem moral včeraj umoriti vašega sina, ker sem potreboval 10,563 frankov in 75 centimov, da plačam neko fakturo, sem našel v njegovem žepu 35 frankov in 55 centimov več, nego sem potreboval. Radi tega si vam usojam poslati ček s to svojo fotografijo in znak mojega posebnega spoštovanja samokres, katerim sem ubogega pokojnika usmrtil. Naj vam bo drag spomin na vašega sina. S prošnjo, da mi ohranite vaše spoštovanje, ostanem udani morilec vašega sina.

Novice iz Slovenije.

Senzacionalne aretacije v Ljubljani; razpečevalci ponarejenih 10- in 100dinarskih bankovcev.

Zadnje čase se podi v Ljubljani senzacija za senzacijo. Enkrat vstaja iz teme senca od lastnega sina ubitega očeta, drugič zajoka novorojenec, zaduščen pozneje od lastne matere. Nagnokrat pričrejo strašiti v nočeh mirno ljubljansko prebivalstvo razni čepini in kako se že imenujejo, sedaj pa zopet stopajo v ospredje zanimanja javnosti novi kriminalni tipi — ponarejevalci in razpečevalci denarja. Njihov mojster, že skoro pravljnični Prelesnik, je našel v poslednjem času na stotine pridnih učencev in posnemovalcev. Po Italiji dela lepo število denarnih kovačnic, ki hočejo obogatiti svoje s trudniki na račun Jugoslavije. Junaki raznih italijanskih zgodb in njih živi predstavitelji pa so sedaj v svoji slavi otemneli, ker so jih postavili v kot jugoslovanski varnostni organi, ki imajo zlasti v zadnjem času nenavadno srečno roko. Šele spretnosti jugoslovanskih, v Italijo odposlanih detektivov se je posrečilo, da so izklopali tankaj iz teme kopača zlata v obliki ponarejevalcev jugoslov. "kovačev" in "metuljev", to je bankovcev po 100 dinarjev. Počivala pa medtem tudi ni ljubljanska policija, ki je bila pridno na sledi individuumu, ki so po mestu in doželi razpečevalci ponarejene bankovce. V četrtek 27. decembra okoli 7. zjutraj je prišel stražnik na Miklošičevi cesti mladega fant, ki se mu je zdel sumljiv iz opisa v "Polijskem dnevniku". Neznane se je spočetka branil, ko pa je videl, da ni drugača izhoda, je odšel s stražnikom na policijo. Tu so ga preiskali in našli pri njem več kosov desetdinarskih falsifikatov. Neznani mladenič je baje 24letni Fran Gabrenja iz Primorja. Njegovo bivališče in drugi podatki še niso znani. Ni izključeno, da tudi to njegovo ime ni pravo. Vendar pa kažejo vse znamenja, da ima policija v rokah pravega tička. Čeprav aretirani mladenič ni hotel ničesar izpovedati, s kom je občeval v Ljubljani, je vendar prišla policija z nadaljnimi preiskavami, katerih rezultat je bil nad vse presenetljiv. Dne 27. dec. zjutraj je bila namreč aretirana cela družina Lenassi, ki stanuje na Cesti na Gorenjsko železnico v hiši št. 7. Dognalo se je namreč, da je aretirani mladenič mnogo občeval s hčerkami Miro, Justo in Jožico Lenassijev. Ena izmed teh je uradnica v ljubljanski kreditni banki in zagrizena derikalna agitatorica, Mira je nastavljenka inspekcije rada, ena pa je privatna namoščenka. Policija je izvršila strogo preiskavo na njihovem stanovanju 27. dec. ob 6. zjutraj. Preiskavo je vodil policijski nadzornik Žajdela s štirimi detektivi ob asistenci uniformiranega redarja. Preobrnilo so celo stanovanje in končni rezultat preskave je bil, da so bili aretirani vsi člani družine: gospa Lenassi, okoli 60 let stara vdova, njene tri hčere, Mira, Justa in Jožica, ter 17letni sin, ki je gojenec Kristofovega trgovskega tečaja. Kolikor se je moglo izvedeti, so Lenassijevi, čim so zaznali za aretacijo skrivnostnega Gabrenje, zažgali za približno 20,000 kron falsificiranega denarja. Po izpovedi hišnih sestanovalec je bila Lenassijeva rednica v splošnem precej skrijnostna stranka. Živeli so sami zase in se izogibali vsakega stika z ostalimi hišnimi prebivalci. Zlasti zadnje čase se je opazilo, da živi družina v veliko ugodnejših razmerah, kakor svoječaso. Nabavili so si pri ljubljanski trdnici z muzikalijami Breznik celo nov klavir za 160,000 kron in ga takoj plačali. Vsi so bili zelo elegantno oblačeni, kar se je zdelo ljudem v hiši z ozirom na njihove prejšnje razmere nekam sumljivo. V zadevo je zapletenih baje še več drugih oseb. Afera je vzbudila v Ljubljani veliko zanimanje.

V znamenju posurovelosti.

Alojzije Košir in Janez Šile iz Jurjevice sta se radi malenkosti spila. Ko se je Košir vračal domov, ga je počakal Šile s kolom v roki in zasedel ter ga udaril z vso silo po glavi, tako da je padel v nezavest. Košir ima težko rano na glavi.

Med tepežem v Medvodah je bil oklan v desno roko Josip Jurman, delavec iz Medvod.

Vsled starega sovraštva je ustrelil v Križak pri Trzinu Alojzije Mali čevljarskega pomočnika Rudolfa Škrjanca z revolverjem v levo nogo. Ranjenec se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Med prepričom v neki gostilni v Kočevju je dosedaj še neznan storilec sunil rudniškega strojnika Ivana Brozoviča z nožem v trebuh. Ranjenec je bil takoj prepeljan v bolnico, kjer se je dognalo, da je smrtno nevarno poškodovan.

Slepec po šestih letih zopet izpregledal.

Pariški listi so nedavno poročali o znamenitem slučaju zdravniške vede, kakršnega še niso zabeležili anali povojne kirurgije. S slučajem, o katerem je poročal dr. Bonnefon iz Bordeauxa, se je nedavno bavila medicinska akademija v Parizu. Omenjenemu zdravniku se je namreč posrečilo vrniti vid vojnemu invalidu, ki je pred šestimi leti oslepel, ki pa sedaj zopet vidi ter piše in čita.

Nesrečnega so leta 1916. zadeli drobci granate. Bil je težko ranjen na obeh očesih ter upokojen zaradi "popolne in neozdravljive izgube vida". Ko ga je dr. Bonnefon 1. junija 1922 prvokrat videl, je takoj spoznal, da se je slepec razvila tudi mrena na očeh. Sklenil je, da izvrši operacijo mrene. Uspeh operacije je bil sprva popolnoma negativen, ker pacient na učinek luči ni niti najmanj reagiral. Po prvi obvezi ni na distanco 50 cm mogel spoznati niti obrisov roke.

To je bilo za dr. Bonnefona, ki je domneval, da še obstoji nekpolko intaktnih elementov mrežnice, veliko razočaranje. A zgodil se je čudež. Občutljivost mrežnice se je začela postopoma razvijati, tako da se je slepec po preteku enega meseca mogel sam orientirati in da ga ni bilo treba več voditi. Šest mesecev pozneje je mogel že čitati in pisati ter iz svoje domače vasi korespondirati s svojim zdravnikom, ki je mogel ugotoviti, da se je pacientu vrnila ena trinajstinska vida, ki pa se je pozneje še nekoliko izboljšala.

Iz tega poizkusa, ki je na žalost samo slučaj, se seveda ne more sklepati, da bi tudi drugi vojni slepci smeli upati na podoben srečen uspeh. Dr. Bonnefon, ki je pred kratkim predstavil medicinski akademiji bivšega slepca, se je omejil na izjavo, da je imel le namen, ugotoviti po znanstveni korporaciji, da je "navidezno mrtva očesna mrežnica v kontaktu z lučjo, od katere je bila šest let izolirana, mogla zopet oživeti".

Peter Zgaga

Jugoslovanska vlada se zaveda svojih dolžnosti. Tudi blagobit ameriških Jugoslovancev ji je pri sreju.

To dokazuje dejstvo, da je poslala v New York posebnega priseljenškega komisarja ter mu poverila skrb in pažnjo glede priseljevanja in izseljevanja.

Ker ima gospod priseljenški komisar čez glavo dela, je najbrž prezrl oglaš, ki je izšel te dni v njegovem prejšnjem glasilu.

Oglas vsebuje trditev, da je mogoče spraviti v Ameriko človeka, čeprav so že vse prošnje odpovedale.

Jugoslovanskega priseljenškega komisarja bi rad vprašal, če mu je jugoslovanska vlada skomandirala jeroba, ki ima večji vpliv in večjo besedo kot on?

Nadalje bi ga rad vprašal, če slovenski list z njegovim dovoljenjem in njegovo vednostjo objavlja sleparske oglase, tikajoče se priseljevanja?

Če ne bo v kratkem izdal toza devnega pojasnila, bo vsakdo vedel, da je tako.

Copernik mora biti človek, ki izpremeni ričet, katerega je enajst mesecev jedel na ljubljanskem žabjeku, v briljante in dijamante, vredne od \$25 do \$300.

Oglas.

Slivovka, močna 45 procentov, prve vrste, domača, se proda po 100 kron liter. V zalogi je še deset tisoč litrov. Naslov: Ljubljana, Strelška ulica 15.

Reka je italijanska. Belgrajska politika je balkanska.

V gostilno je prišel človek ter naročil natakarku:

— Prinesite mi steak. Ampak velik steak mora biti. Jaz sem namreč strašno razburljiv človek. Vsaka malenkost me grozno razburja.

(PRISPEVEK.)**"Brez naslova".**

Polno je pomot življenje, Vsak se moti, kdor je živ. Čujte torej oznanjenje: Kajtebriga ni bil kriv.

Skriva se za K. T. znake Nek "junaški" gentleman. Kdo poznal bi vse te spake, Kdo bi vedel njih pomen?

Kajtebriga jih dobil je. Dasi to pot ni bil kriv — Kozma — krivec pa se skril je v detelji. tam sredi njiv.

Ko milijonski fond je zbiral, Mislil je na svoj profit. Mož ni kikal; — je študiral, Kdaj bo s tega kupa sit.

Učenjak vseh učenjakov, Vsi so mi, le on je luč: Dokler v fondu je copakov, V pravih rokah njega ključ.

Misli pač, da nosi zvonec, Narod pa za njim drvi — Ampak še ni vseh dni konec, Kaj, ko fond se posuši?

Svet je čuden, a to prav je, Da ne suče se nazaj: Če bo služilo nam zdravje, Morda se še vid' mo kdaj!

Neki star pregovor pravi: "Vsaki pes ima svoj dan!" Pride tudi zajcem v travo — Čuješ, Kozma Teleban!

Gajžla.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERDAN, 933 E. 145 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 604 Grant St. SE, Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON KRASNJAK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4322 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 420, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 730 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMEC, 323 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 618 Market Street, Waukegan, Ill.

"Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi domarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice spricevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem ob obliži pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Orientalški humor.

Pride neki kmet k Nasradinu-hodži in mu prinese zajca v dar. Nasradin-hodža ga sprejme, se zalubi, pelje kmeta v hišo, ga pogosti in ga obdrži tudi več noč.

Teden dni pozneje pride isti kmet k Nasradinu-hodži, ki ga zopet sprejme in pogosti.

Ne mine teden dni, ko pridejo k Nasradinu-hodži neki gostje. Ker jih ni poznal, vpraša:

"Kdo ste, dragi moji?"

Povedo mu, da so sorodniki onega kmeta, ki mu je prinesel zajca v dar. Nasradin-hodža ne more drugače, nego da jih pogosti.

Mine nekoliko dni, in zopet se pojavijo neki ljudje. Nasradin-hodža jih vpraša:

"Kdo ste, dragi moji?"

A oni mu odgovorijo: "Sosedji smo onega človeka, ki ti je prinesel zajca."

Nasradin-hodža se popraska za sredi in reče:

"No, pa dobro, veseli me, da ste prišli, le sedite!" in pogosti tudi tje.

Čez nekoliko dni se nabere polna hiša ljudi. Nasradinu-hodži je bilo že kar odveč in jih vpraša:

"Kdo pa ste, dragi moji?"

Odgovorijo mu: "Kmetije smo iz iste vasi, odkoder ti je prinesel onaj človek zajca v dar."

"E, pa dobrodošli!" jim reče Nasradin-hodža. "Le sedite!"

Nato odide, prinese polno skledo vode in žlice ter postavi vse vkup prednje.

"Kaj naj bo to, hodža?" ga vprašajo gostje.

A Nasradin-hodža jim odvrne: "No, da veste, to je voda od one vode, ki je ostala od juhe tistega zajca, katerega je prinesel vaš seljak v dar!"

Nekoč ukradeo Nasradin-hodža bivčlico, jo odpelje domov ter jo zakolje. Nekaj mesa pojé, ostalo spravi na žmo in v kožo skrije. Gospodar išče svojo bivčlico, pride tudi do hiše Nasradina-hodže ter ga vpraša, ali nemara kje videl njegovo žival.

Nasradin-hodža pa reče svoji ženi:

"Daj, žena, stopi in prinesi ono kožo, da mu pokažem, kako je treba čuvati živino, da ga bo sram in da bo drugič bolje pazil na njo."

Za vse bančne posle,

kakor tudi za vse druge potrebe v zvezi s takimi posli je najbolje, de se obrnete na svoj domači zavod, kjer bodo Vaši nalogi najvestnejše in najboljše izvršeni.

Vaši prihranki so sigurni in Vam nosijo obresti po

4%

ako jih naložite pri nas na —

"Special Interest Account"

Glede denarnih pošiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljenja "affidavitov", pooblastil itd. posluži Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.

FRANK SAKSER STATE BANK

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA**NA KRVAVIH POLJANAH**

Spisal Ivan Mapiš

Cena s poštnino

\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vai boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galičije, z Doberdške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-poga hrba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in p polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Erwin Rosen:

V LEGIJI TUJCEV.

za "Glas Naroda" priredil A. Šabec.

(Nadaljevanje.)

Poglavje o kaznih.

Še pred nekaj leti so operirali v legiji s posebno vrsto kaznijo, da bi dezertjerjem pregnali enkrat za vselej veselje do boga. Posebno sta bili dve kazni, ki sta spominjali na srednjeveško mučenje — "silo" in "crapaudine".

Silo je obstojal iz lijaku podobne luknje, izkopene v tla, in sicer približno štiri metre globoke; — zgoraj ob robu je bila luknja široka, spodaj pa nalik lijaku koničasta. Bil je pač pravi lijak. V tako luknjo so vrgli dezertjerja, oblečenega v tenko poletno obleko, brez vsakega ogrinjala in brez vsakega varstva proti dežju in soncu. Tamkaj je bil izpostavljen mrazu noči in vročini pekočega solca. V takem "zaporu" so pustili ubogega vraga po več dni. Ležati ni mogel, kajti spodnji konec lijaka je meril samo dva čevlja. Stojati ni mogel, kajti zgornji konec lijaka je meril samo dva čevlja. Stojati ni mogel, kajti spodnji konec lijaka je meril samo dva čevlja. Stojati ni mogel, kajti spodnji konec lijaka je meril samo dva čevlja.

Tu imaš pismo! — je zaklical legijonar. — Tvoje ime, tvoja številka, vse v redu — pismo bom oddal korporal. A lah naj te potolaži!

Še pol ure sem moral čakati, da sem bil nadomeščen. Te minute so bile strašne. Pismo — pismo! Kako je to le mogoče, ker vendar ni mogel nihče vedeti, kje se nahajam? Kri mi je zaplala v burnem pričakovanju v glavo. In naenkrat sem si bil na jasnem, da je samo en človek, ki me je mogel najti in mi pisati, da velika ljubezen še ni umrla.

Sekunde so se vlekale neznansko počasi, jaz pa sem čakal. Solnce je zašlo in zadnjikrat pobarvalo ploščate mestne strehe s krvavordečimi žarki. Legijonarji spodaj so dobili svojo večerjo ter se prepirali med seboj.

Mir! — sem zaklical doli. Končno je prišel korporal z nadomestnim legijonarjem. Dasi je bilo proti vsaki disciplini, vendar se nisem mogel premagati, in vprašal sem legijonarja:

Korporal, vi imate pismo zame?

— Da, — je odvrnil korporal, — takoj ga lahko dobite, kakor hitro sem gotov s stražami. En evant — marche. . .

Zopet nekaj minut čakanja, končno pride službujoči podčastnik, seže v svoj žep ter potegne ven belo pismo:

— Voila!

Z belega ovitka so se mi smejljale nasproti črke meni nepozabne pisave. Tekel sem doli na dvorišče, ki se je bilo med tem izpraznilo, ker so zaprli jetnike v njihove celice, ter bral, bral. . .

Velika ljubezen je prožila izgubljenemu legijonarju roko ter mu govorila o bodoči sreči. O sreči, ki bo prišla po dolgih letih, ko legijonar ne bo več legijonar. In med vrstami so bili sledovi solz.

Bilo mi je, kot da si moram strgati uniformo, ta znak suženjstva in hlapčevstva, s svojega telesa, da bi laglje dihal. Tedaj pa se je pojavila v meni energija, ki me je poklicala v novo življenje.

Že naslednjega dne je prišlo pismo od moje matere. Ljubeznivo pismo, v katerem ni bilo ne vprašanj, ne očitkov. Samo dobrota in ljubezen sta govorili iz pisma. Iz tega pisma sem tudi izvedel, kako so me našli. Po dolgih mesecih iskanja in povpraševanja, so prišli na misel, da sem šel morda v legijo tujcev. Moja mati je pisala na francosko vojno ministrstvo, in končno je po dolgem času prišel odgovor, da sem v Sidi-bel-Abbes, — legijonar št. 17889.

Z onim trenutkom, ko sem dobil ti pismo, so se pričeli zame težki trenutki. Svojo službo sem opravljal kot stroj. Z nobenim človekom nisem več govoril, temveč delal dolge izprehode ter tihotal. Končno me je ena sama misel popolnoma preobladala: — beg!

Teden za tednom so hodila pisma semintja, in vsa so me prosila, naj imam potrpljenje. In res sem pričel misliti, če ne bi bilo boljše doslužiti svojih let, kakor pa vse postaviti na eno samo kartico. Nekega dne mi je prišla vojaška pošta zopet pismo. Ko sem ga odprl, sem imel v svoji roki bankovce, ki so predstavljali veliko vrsto denarja.

Moj beg.

Dnevi so potekali in z vsakim dnem sem se počutil bolj zapuščenega in pozabljenega.

Bil sem vedno žalosten.

Nekega dne sem bil na straži v arabski jetnišnici, v gredem, neprijaznem poslopju sredi mesta. Neki stari seržant je opravljal tamkaj službo jetničarja, in pomagala sta mu dva arabska žandarja. Jetnišnica je bila vedno prenapolnjena. Počasi sem korakal po širokem obzidju, ki se je raztezalo v širokem četverkotu okoli jetnišnice. Na rami sem imel puško z nasajenim bajonetom. Solnce je neumljeno pripekalo. Spodaj pod menoj, na jetnišniščnem dvorišču, so čepeli v brezdeležu zaprti Arabci ter sanjali svoje sanje. V jetnišnici je bilo povedano govoriti. To tišino je tuintam pretrgal le ostro povelje starega seržanta in moji odmevaajoči koraki na obzidju.

Z obzidja sem videl lahko daleč naokoli. Dva legijonarja, nočesa velik hotel, sta ravno kar zavila na pot proti jetnišnici. Bila sta vojska naše stotnije, ki sta nam prinesla večerno juho. Oni

la sta se k meni ter nekaj kričala, česar pa nisem razumel. Nato sta potokla po vratih jetnišnice ter morala dolgo čakati, predno jima je jetničar odprl. Po nekaj minutah je prišel eden teh vojakov na dvorišču pod obzidje, kjer sem stal ter mi pomignil, naj pridem bližje. Ko sem mu šel nasproti, sem opazil, da drži z roko nekaj belega kvišku.

— Une lettre pour toi! — je zaklical k meni, — pismo za te.

Tedaj sem postal jezen ter sem zakričal doli, naj se pobere. Ni mi bilo do neslanih šal. Jaz sploh nisem prejemal pisma.

— Tu imaš pismo! — je zaklical legijonar. — Tvoje ime, tvoja številka, vse v redu — pismo bom oddal korporal. A lah naj te potolaži!

Še pol ure sem moral čakati, da sem bil nadomeščen. Te minute so bile strašne. Pismo — pismo! Kako je to le mogoče, ker vendar ni mogel nihče vedeti, kje se nahajam? Kri mi je zaplala v burnem pričakovanju v glavo. In naenkrat sem si bil na jasnem, da je samo en človek, ki me je mogel najti in mi pisati, da velika ljubezen še ni umrla.

Sekunde so se vlekale neznansko počasi, jaz pa sem čakal. Solnce je zašlo in zadnjikrat pobarvalo ploščate mestne strehe s krvavordečimi žarki. Legijonarji spodaj so dobili svojo večerjo ter se prepirali med seboj.

Mir! — sem zaklical doli. Končno je prišel korporal z nadomestnim legijonarjem. Dasi je bilo proti vsaki disciplini, vendar se nisem mogel premagati, in vprašal sem legijonarja:

Korporal, vi imate pismo zame?

— Da, — je odvrnil korporal, — takoj ga lahko dobite, kakor hitro sem gotov s stražami. En evant — marche. . .

Zopet nekaj minut čakanja, končno pride službujoči podčastnik, seže v svoj žep ter potegne ven belo pismo:

— Voila!

Z belega ovitka so se mi smejljale nasproti črke meni nepozabne pisave. Tekel sem doli na dvorišče, ki se je bilo med tem izpraznilo, ker so zaprli jetnike v njihove celice, ter bral, bral. . .

Velika ljubezen je prožila izgubljenemu legijonarju roko ter mu govorila o bodoči sreči. O sreči, ki bo prišla po dolgih letih, ko legijonar ne bo več legijonar. In med vrstami so bili sledovi solz.

Bilo mi je, kot da si moram strgati uniformo, ta znak suženjstva in hlapčevstva, s svojega telesa, da bi laglje dihal. Tedaj pa se je pojavila v meni energija, ki me je poklicala v novo življenje.

Že naslednjega dne je prišlo pismo od moje matere. Ljubeznivo pismo, v katerem ni bilo ne vprašanj, ne očitkov. Samo dobrota in ljubezen sta govorili iz pisma. Iz tega pisma sem tudi izvedel, kako so me našli. Po dolgih mesecih iskanja in povpraševanja, so prišli na misel, da sem šel morda v legijo tujcev. Moja mati je pisala na francosko vojno ministrstvo, in končno je po dolgem času prišel odgovor, da sem v Sidi-bel-Abbes, — legijonar št. 17889.

Z onim trenutkom, ko sem dobil ti pismo, so se pričeli zame težki trenutki. Svojo službo sem opravljal kot stroj. Z nobenim človekom nisem več govoril, temveč delal dolge izprehode ter tihotal. Končno me je ena sama misel popolnoma preobladala: — beg!

Teden za tednom so hodila pisma semintja, in vsa so me prosila, naj imam potrpljenje. In res sem pričel misliti, če ne bi bilo boljše doslužiti svojih let, kakor pa vse postaviti na eno samo kartico. Nekega dne mi je prišla vojaška pošta zopet pismo. Ko sem ga odprl, sem imel v svoji roki bankovce, ki so predstavljali veliko vrsto denarja.

Tedaj sem postal jezen ter sem zakričal doli, naj se pobere. Ni mi bilo do neslanih šal. Jaz sploh nisem prejemal pisma.

— Tu imaš pismo! — je zaklical legijonar. — Tvoje ime, tvoja številka, vse v redu — pismo bom oddal korporal. A lah naj te potolaži!

Še pol ure sem moral čakati, da sem bil nadomeščen. Te minute so bile strašne. Pismo — pismo! Kako je to le mogoče, ker vendar ni mogel nihče vedeti, kje se nahajam? Kri mi je zaplala v burnem pričakovanju v glavo. In naenkrat sem si bil na jasnem, da je samo en človek, ki me je mogel najti in mi pisati, da velika ljubezen še ni umrla.

V svoji roki sem držal svojo svobodo! Denar, ki sem ga imel v žepu, je pomenjal novo življenje.

Bila je pet ura popoldne, ko sem prejel pismo z denarjem. — Ravno kar sem dospel z dela v vojašnico. Vedel pa sem, da je bilo to moje zadnje delo v legiji.

Tudi ure nisem hotel več odlašati s svojim begom. Vsaka misel me je podila v svobodo.

V naši sobi je sedelo moštvo že pri juhi, ko sem prišel s svojim pismom iz polkovne pisarne. Guttinger je bil zelo začuden, ko je videl, da nočem jesti in da sem je pričel takoj oblačiti v uniformo, ki je predpisana za izprehod. Pričakoval je me je gledal, kot da bi nekaj slutil. Zelo rad bi bil rekel staremu bobnarju, tej zlati duši, zadnji zbogom, toda sedel je pri drugi mizi. Ko pa sem se oblekel ter vzel s police skrivaj nekatere malenkosti ter jih vtaknil v žep, je Guttinger vstal ter kakor vedno legel vzrak na svojo posteljo.

— Zbogom, Guttinger, — sem zašepetal. — Vedno si mi bil dober tovariš.

Guttinger se ni ganil. Samo v njegovih očeh je zablisnilo.

— Imaš denar? — je vprašal tiho.

— Da!

— Potem je vse dobro! Zbogom — zbogom!

Ostali legijonarji v sobi so sedeli na klopih, ko sem šel iz sobe, ter čistili jermenje.

Nato sem odhitel po promenadi. Velik del mojega denarja je obstojal iz belgijskih bankovcev, katerih v Alžiriji seveda ne sprejemajo. Končno se mi je vendar posrečilo v neki banki premenjati belgijske bankovce v francoske.

Nato sem počasi šel po svetlo razsvetljenih cestah, pozdravljajoč oficirje na desno in levo, proti židovskemu Ghetu. Že takoj v prvih ulicah sem srečal starega žida, o katerem sem si mnogo obetal. Potrepljal sem ga po rami.

— No, kako? Civilno obleko? Žid je dvignil kvišku prst ter swareče rekel: — Legijonarju ne smem ničesar prodati!

Jaz sem se obrnil ter počasi odkorakal naprej. Toda v naslednjem trenutku je bil žid že za menoj.

— Koliko?

— Dvajset frankov.

— Petdeset!

— Trideset.

— Petinštrideset!

— Dobiš štirideset frankov, toda če bo šla stvar hitro izpod rok. — Žid je obstal, me pogledal ter mi pomolil dlan. Zmisel te pantomime mi je bil jaseen: pomiril sem ga s tem, da sem mu pokazal par zlatov. Izraelec je zadovoljno pokimal ter mi namignil, naj mu sledim. Stopil sem z njim v njegov brlog. V sobi, kjer je dišalo po stari krami, je gorela zakajena svetilka.

— Sara! — je zaklical moj spremljevalec.

Iz druge sobe je prišla drsajočih korakov stara žena. Ko je videla, za kaj gre, je prinesla kup obleke. Med temi enjumi je bila tudi obleka, ki se mi je videla še dokaj čedna in dostojna. Tudi pristojala mi je še precej dobro. Seveda sva pričela zopet mečtati, dokler mi je nisem iztrgal za petdeset frankov. Nato sem mu dal še zlat ter rekel:

— Sedaj mi preskrbi še devlje klobuk, ovrtnik in ovrtnice.

Žid je šel ven ter se vrnil po dvajsetih minutah, toda praznih rok. Rekel mi je, da mi more dobiti za nadaljnjih dvajset frankov več ovrtnikov, dober klobuk in rokavice, za nadaljnjih dvajset frankov pa izvrsten revolver. Zopet je odšel ter se kmalu vrnil s dvema culicama.

(Prilož.)

Žid je šel ven ter se vrnil po dvajsetih minutah, toda praznih rok. Rekel mi je, da mi more dobiti za nadaljnjih dvajset frankov več ovrtnikov, dober klobuk in rokavice, za nadaljnjih dvajset frankov pa izvrsten revolver. Zopet je odšel ter se kmalu vrnil s dvema culicama.

Diagnoza.

Peter Demeter je mnogo kašljal; čutil je v prsah lahko zbadanje. Spočetka se za bolelost ni brigal in je zmigaval z rameni. Kasneje pa mu je postalo neznošno in šel je k dr. Varghi, specialistu za pljučne bolezni.

Ta ga je pogledal s čudno bleščečimi se očmi. Nato je vprašal: "Ime?"

"Peter Demeter."

"Starost?"

"Osemindvajset."

"Čutite?"

"Zbadljaje v prsah."

"Slecite se!"

Dr. Vargha mu je pretrkal hrbet in prsi.

"Kašljajte! Vzdihnite! Kašljajte! Vzdihnite! — Dobro. — Oblecite se!"

Demeter je poslušal in obstal pred zdravnikom. Oči zdravnikove pa so se svetile zopet kakor prej.

"Vi ste mož, — kaj ne, močan mož? Z vami lahko odkrito govorim?"

"Da", je dejal Demeter pripa-vo in je poblede.

"Sušico imate. . . Nekoliko prepozno ste prišli k meni. Morda boste živeli še pol leta. . . Daljšega zdrava vam ne morem priznati. In zdravil ne potrebujete nikakih. Koristila bi vam itak nič več. Drugi zdravniki bi vas sleparili. Jaz ne. Jejite, pite, kar vam je všeč. Lahko pušate, plešate, gojite sport, kar hočete. Tega pol leta izkoristite dobro. V pol leta uživajte življenje lahko bolje, nego drugi v desetih letih. . . No, pa zdrav- -tujte! Le idite! Še drugi me čakajo."

Peter Demeter je omahovaje odšel. Hipoma ga je stresel krčevit kašelj. Še nikoli ni čutil v prsah tako ostrega zbadanja.

"Da, to je že začetek konca. Jetika! Gotovo konec", se je zgrajal in moči so ga ostavljale vedno bolj. Jedva se je vlekel dalje. Opo- -tekal se je na vse strani.

"Vse mi je torej dovoljeno. Vse. Pušiti, popivati, gojiti sport. Zame je že vse eno!" je razmišljal trpko, da mu je šlo na jok. Hipoma ga je obšla trma.

"Pa dobro. Če že moram izginiti, tega pol leta hočem še užiti!" se je odločil.

Direktor Alm je stanoval na letovščini. Vsak ponedeljek pa se je vozil v mesto, da pogleda za opravki. To pot je vzel s seboj tudi gospo Almova. Hotela je videti, če se zares kaj dela. Njeno zimsko stanovanje v mestu so namreč obnovljali.

Direktor Alm je izpil svojo jutranjo kavo in prečital svoje švedsko "Jutro", katero mu je dostavljalka že ob gsmih jutraj pustila na kljuki. Ko konča svoje branje, zapazi na nočni omari ključ za vijake in ga vzame v roko. Če bi bil vedel, kako usodopoln mu še postane ta ključ, bi ga bil vrigel skozi okno ali pa skril v omaro. Toda direktor Alm nič ne ve o svoji neposredni usodi, zato pravi:

"Odkod pa pride ključ za vijake z mojega motorja sem na nočno omario? S seboj ga moram vzeti!"

"Jaz ga zavijem k drugim rečem!" odgovori gospa Almova.

Storija se nadaljuje.

Direktor Alm in gospa se z opoldanskim parnikom vračata iz mesta na deželo. Na levem zadnjem koncu ladjinega krova sta našla odvisnim mostovzem. Gospa Almova je tam našla tudi svojo nekdanjo prijateljico, Berto Lundgrenovo. Dami sta vezli svoje vezanje, direktor pa je ponovno čital svoje švedsko "Jutro", roman. Naenkrat pa se spomni, prekine svoje branje in vpraša ženo:

"Čuj, kaj si vzela ključ za vijake s seboj?"

"Ne, nisem ga!" pravi gospa Almova.

"Zakaj ne?"

"Saj bi ga bil prav tako lahko vzel tudi ti sam!"

"Saj bi ga bil, pa si rekla, da ga vzameš ti!"

Kupil si je dragih smodk, konjaka, sladkega likerja, celo steklenico šampanjca. Zenskam se je smejal v obraz.

"Saj je vse eno!" si je dejal, ko je dospel domov. "Čisto vse eno!"

In vrzel se je na zofo ter integ-njen jokal kot otrok.

"Ampak tako-le . . . tako bedno! In tako naglo naj bo vsega konec!"

Skočil je pokonci. Steklenice, ki jih je prinesel, je pometal ob tla. Sladki liker, konjak, tudi šampanjce. In gledal je, kako so tekli narazen. Potem je stresel v lužo še drage smodke.

"Saj je vse eno!"

Kakor blazen je ponavljal vedno znova: "Saj je vse eno!"

Potem je urno odprl predal svoje pisalne mize in vzel nabasan samokres.

"Vse eno! Čemu vsak dan znova od jutra do večera vedeti ter se trpinčiti, da me bo čez pol leta konec . . . ?!"

Odprl je zaporo. Tedaj je zunaj potrkalo. Nezavedno, le z mehanično gesto je odprl.

"Še eno minuto . . ." je mislil. Prinesli so mu večerni list. Vzel ga je v roke. V drugi roki je držal browning. Njegov pogled je nehoté zdrsnil preko novin. Kakor v krču mu je obvisel in strel na eno samo točko. Bil je napis v velikanski črkah in dve vrsti:

"Napad blaznosti specialista za pljučne bolezni. — Tragedija dr. Varghe."

In nato je čital:

"Danes popoldne je preplašil vse bolnike z diagnozo, da so jetični in da bodo živeli le še pol leta. Nato je začel besneti . . ."

Peter Demeter je buljil v plešočo črko pred svojimi očmi, na luže po tleh in na plavajoče smodke. Potem se je zakrohotal. Celó solze so mu stopile v oči.

Browning je zalučil v kot. Veselo je začel žvižgati. Še nikoli se ni čutil tako lahkega, tako zdravega. Prepevaje je menceal po kaši pod svojimi nogami.

In potem je začel plesati po svoji sobi.

Ključ za vijake.

Iz zbirke "Prismuk" švedskega humorista Hasse Zetterströma.

Direktor Alm je stanoval na letovščini. Vsak ponedeljek pa se je vozil v mesto, da pogleda za opravki. To pot je vzel s seboj tudi gospo Almova. Hotela je videti, če se zares kaj dela. Njeno zimsko stanovanje v mestu so namreč obnovljali.

Direktor Alm je izpil svojo jutranjo kavo in prečital svoje švedsko "Jutro", katero mu je dostavljalka že ob gsmih jutraj pustila na kljuki. Ko konča svoje branje, zapazi na nočni omari ključ za vijake in ga vzame v roko. Če bi bil vedel, kako usodopoln mu še postane ta ključ, bi ga bil vrigel skozi okno ali pa skril v omaro. Toda direktor Alm nič ne ve o svoji neposredni usodi, zato pravi:

"Odkod pa pride ključ za vijake z mojega motorja sem na nočno omario? S seboj ga moram vzeti!"

"Jaz ga zavijem k drugim rečem!" odgovori gospa Almova.

Storija se nadaljuje.

Direktor Alm in gospa se z opoldanskim parnikom vračata iz mesta na deželo. Na levem zadnjem koncu ladjinega krova sta našla odvisnim mostovzem. Gospa Almova je tam našla tudi svojo nekdanjo prijateljico, Berto Lundgrenovo. Dami sta vezli svoje vezanje, direktor pa je ponovno čital svoje švedsko "Jutro", roman. Naenkrat pa se spomni, prekine svoje branje in vpraša ženo:

"Čuj, kaj si vzela ključ za vijake s seboj?"

"Ne, nisem ga!" pravi gospa Almova.

"Zakaj ne?"

"Saj bi ga bil prav tako lahko vzel tudi ti sam!"

"Saj bi ga bil, pa si rekla, da ga vzameš ti!"

"Eh, samo na ta ključ mislim!"

"To je že mogoče, ljuba Marjeta", pravi direktor, "toda potem ne bi bila smela reči, da ga vzameš ti in da ga zaviješ k ostalim rečem. Ti si torej nanj pozabila!"

"Adolf je danes vstal s levo no-

Dinozavrova jajca na Kitajskem.

Dopisnik londonskih "Times" popisuje v nekem svojem pismu iz Pekinga, da ga je doletela nenavadna sreča, da je imel v rokah 14 dinozavrovih jajc, katere so Kitajci našli na mongolskem ozemlju in katera so prodali osrednjemu muzeju kitajske države. Jajca so našli v dveh gnezdih. V prvem je bilo 5, v drugem pa 9 komadov. V prvem gnezdu se je našlo tudi popolno okostje dinozavra v stanju, ko ravnokar leže jajca. Po sodbi učenjakov so jajca stara 10 milijonov let. Ta najdba tvori v vseh znatiželjih krugih Amerike in Anglije veliko senzacijo. (Dinozaver je bil ogromna prazgodovinska žival.)

VAŽNO!

Ameriški konzulati v Evropi so dobili nalog od državnega oddelka v Washingtonu, D. C., da vizirajo potne liste samo onim potnikom, ki predložijo affidavit, ki še ni star nad leto dni.

To naj vpoštevajo vsi oni, ki so poslali affidavit v stari kraj in bodo isti stari nad eno leto.

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York City. Telefon: Cortlandt 4687.

"Vsem rojakom, prijateljem in znancem želimo vso srečo k Novem letu 1934."

WHITE STAR LINE

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica 41 A, na dvorišču.

IVAN KRAKAR, ml.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

IZPLAČILA AMERIŠKIH DOLARJH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec na izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali kam pa na novo naroči izplačati

GOSPICA MALA

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

Drugo poglavje.

Ko je kočijaž odrezal vrv, je zdrsnilo truplo na tla. Medtem se je bila tudi Angležinja vsa preplašena stisnila k Mariji.

— Še je korak — je rekel kočijaž, ko je držal obešenčev roko v svoji. — Morda je pa še živ?

— Res? — je vprašala Angležinja.

— Da, zdi se mi da se giblje.

Ko je zaskočila Katarina te besede, je odprla oči. Njena radovednost je bila močnejša kot pa njen strah.

— Giblje se? — je vprašala s tresočim glasom.

— Zdi se mi, gospodična — Hudiča, da ni nobenega zdravnika tukaj! Zdravnik bi mu pomagal k sapi. Ni visel dolgo. Dve ali tri minute, več ne. Tedaj se je zadrgnil, ko smo bili za ovinkom.

Jean je začel tresti obešenca ter mu precej ostro prigovarjal: — Hej, vi! Ali me slišite? Mignite vendar malo, da bomo videli, če vas že ni zledejo pokopal.

— Ali se giblje? — je vprašala Katarina.

— Ne ... toda ...

Jean je bil svoje dni mornar in je vedel, kako je treba utopljenec pomagati. Ta sicer ni bil utopljenec, pa nič za to. Odpel mu je obnošeno suknjo, mu položil glavo na debelo korenino ter ga skušal oživeti z umetnim dihanjem.

Katarina je gledala zdaleč ter se strahoma oklepala svoje spremljevalke.

— Bog ve, kdo bi bil? — je vprašala polglasno. — Ali ga poznate, Jean?

— Ne, jaz ga ne poznam.

— Zdi se mi, da je mlad človek.

— Ne more biti več star kot dvajset let. Mah mu je komaj začel poganjati pod nosom.

Katarina ni Angležinja sta stopili bližje. In Angležinja je rekla svoji gospodinjici:

— Saj ni grd.

— Ne, grd za res ni — je priznala Katarina.

— Celo lep je, kaj ne? — Ali se vam ne zdi, gospodična?

— Da ...

Obešenec je bil res mirnega in nežnega obraza ter pravilnih potez. Njegovi lasje so bili kostanjevi, istakot brke, roke je imel fine, in njegov vitez vrat je bil tako bel kot obraz malega otroka.

Gospica Mala se ga ni več bala.

— Jean — je rekla kočijažu — storite vse, kar morete in rešite fanta. Škoda, da ni nobenega zdravnika v bližini. Kje je zdravnik?

— V Saint Seriacu je eden — je odvrnil kočijaž — toda predno ta pride, je ta fantina lahko že zdavnaj na onem svetu. Bomo videli, če bo mogoče kaj opraviti ...

Iz žepa mu je potegnil robcu ter mu začel ribati prsi.

— Ali diha, Jean? — je vprašala Katarina ter stopila bližje.

— Zdi se mi, da ne.

— Ali mislite, da ga boste spravili k življenju?

— Zdi se mi, da ga bom. Oživel sem že človeka, ki je bil za dvajset minut v vodi. Seveda voda, to je druga stvar. Kvečjem pet minut je visel. Če bi visel dalj časa, bi bil bolj mrzel kot je.

Ne licih obešenca se je pojavila rahla rdečica. Hlapec je ribal in delal, da mu je pot curkoma lil po čelu.

— Bo, bo! — je vzkliznil nato — saj sem vedel, da bo. Mladenič je namreč za spoznanje odprl ustnice.

— Ali hočete malo kolinske vode? — je vprašala Katarina.

— Dobro bi bilo, da.

Stopila je še par korakov bližje ter ponudila kočijažu kristalno steklenico. Iztegnila je svojo ročico, da bi ne bila preblizu obešenca, in ko jo je kočijaž vzel, se je zopet umaknila par korakov.

Jean je zlit par kapljice tekočine neznanu v nos. Koža pri nosnicah se mu je nekoliko zgenila.

Zopet mu je začel gnesti in ribati prsa. Lepo enakomerno kot je dihanje človeka.

Nenadoma je presenečeno vzkliznil, kajti čutil je, da se je prsni koš znižal pod njegovih pritiskom in da se je zopet dvignil.

— Živi — je izjavil ter mu položil roko na srce. — Živi. Tu di sree mu bje.

— Res? — je vprašala Katarina.

— Jaz vem, kar govorim.

— Hvala vam, Jean — vi ste dober človek.

— Ali dovolite, gospodična, da ga prenesemo v grad?

— Nikar ne vprašujte tako neumno. Odpeljite ga v grad ter mu dajte dobro posteljo.

— To bom storil, gospodična.

— Nesite ga v voz ter ga odpeljite naprej.

— Kaj bo pa z vama, gospodični?

— Medve greva peč.

Dobro četrto ure zatem je bila Katarina doma. Jean je bil spravljen samomirnega kandidata v svojo posteljo, ki je bila v mali hišici poleg hleva.

— Kako mu je? — je vprašala Katarina.

— Boljše.

— Ali diha?

— Seveda diha. In gleda tudi.

Stopila je v malo sobico, kjer je že stalo par radovednežev.

— Torej je rešen?

— Upam, da je rešen.

— Ali ste poklicali zdravnika?

— Da, gospodična. V Saint Seriac sem poslal ponj.

— Ali že veste, kdo je ta ubogi človek?

— Ne, jaz ne vem, toda oskrbnik, ki živi že petindvajset let tukaj, bo najbrž vedel.

Stari Bluden ni bil plašen človek. Kljub temu je pa imel velik respekt pred nežno in elegantno Parižanko. Ni bil tako domač vpricho nje kot pa vspricho svojih dveh prejšnjih gospodinj, slikarjeve žene gospe Gorginel in gospe Plesan, kateri je petnajst let zvesto služil.

— Stopite sem, Bluden, — je ponovila Katarina. — Ta mož se je bil obesil na hrastovo vejo in ne vemo, kdo je. Ali veste vi?

Bluden je pristopil ter si zasenčil z roko oči.

— Torej obesiti se je hotel fant? — je vprašal. — Kje pa?

— Na velikem hrastu tam zgoraj. Saj menda veste, kje?

(Dalje prihodnj.)

Zagonetno, toda resnično.

Slučaj Reynolds -- Kennedy.

(Konec.)

Zagovornišvo je predvsem predložilo alibi ali dokaz, da se je mudil obtoženec ob kritičnem času na nekem drugem mestu. Priče Kennedy-ja so trdile, da je bil ob zgodnji jutranji uri doma in ker je trajala takrat vožnja iz Grand hotela pa do New Dorpa več kot dve uri, bi ga komaj mogli vletiti zapustiti hotel ob dveh zjutraj. Nadaljne priče so izpovedale, da so videle Kennedy-ja na prevoznem čolnu na Staten Island, ki je odšel iz New Yorka nekako ob pol ene zjutraj, torej natančno ob času, ko je bila Dolly Reynolds umorjena. — Zagovornišvo je izvajalo nadalje, da je bil Kennedy na večer pred umorom v nekem gledališču, da je nato nekaj zavžil, se odpeljal domov, prespal moč doma, zjutrajkrat naslednjega dne s svojo družino ter prišel ob običajni uri v svoj atelje na 22. cesti v New Yorku.

Zagovornik je ostro napadel identifikiranje hotelskih uslužbencev, zavrnil izjave izvedencev glede pisav ter rekel, da ni čeka izstavil Kennedy in da je indoktriniranje na zadnji strani čeka očividna potvara. Osmešil je izpovedi policije glede morilnega orodja ter trdil, da so detektivi riktat zaman iskali železne droge in cevi v hiši obtoženega in da so jih našli šele pri četrtem iskanju. Namignil je, da so bili dokazi proti Kennedyju fabričnani ter naslikal zoboizdravnika kot poštenega, mirnega moža, dobrega sina in soproga, ki ni imel ntebnih slabih lastnosti in navad.

Javni obtožitelj se je še enkrat oglašil ter izjavil, da je dobil Kennedy od umorjene različne svote denarja, medtem enkrat \$500, da je bil udan pijaci in o mamljivim sredstvom, in da ni predstavljalo \$500 nikakega plačila za zoboizdravniško delo.

Porotniki so se dolgo časa posvetovali, a spoznali končno Kennedyja krivim. Bil je obsojen na smrt v električnem stolu in odvedli so ga v mrtvaško hišo v Sing Singu. Dne 22. maja, par tednov po obsodbi, bi moral biti usmrčen, a zagovornik je vložil priziv ter zahteval nov proces, in s tem je avtomatično nastopila preložitve smrtne obsodbe.

Medtem pa je postal slučaj znan po celem svetu in javno mnenje je bilo razdeljeno glede vprašanja krivde ali nekrivde zoboizdravnika. Številni njegovi sodje na Staten Islandu so bili odločni prišasti in zagovorniki Kennedy-ja ter trdili, da je bila napravljen velika justična zmota. Skof Potter je osebno prispeval k obrambnemu skladu, ko so bila iztrpana denarna sredstva Kennedy-ja in njegovega ostarelega očeta. Končno je poslal neki v Wormwood Scrubs jetnišnici v Angliji internirani kazjenec po imenu Richards Nicholson svojemu varnemu pismeno priznanje, se soglasno s katerim je on, ne pa dr. Kennedy umoril Dolly Reynolds, Nicholson, ki je bil v Londonu radi nekega prestopka obsojen na osemnajst mesecev ječe, je bil Amerikanec ter se je mudil ob času umora v New Yorku. Njegove priznanje so smatrali za resno in njegov warden ga je poslal angleškemu ministrskemu predsedniku, lord Salisbury, ki ga je nato poslal angleškemu poslaniku v Washington, iz kojega rok je prišlo v roke državnega tajnika Hay-a. Ta ga je poslal takratnemu guvernerju — Rooseveltu. Kmalu nato pa je prišla resnica na dan. Razkrili so namreč, da je Nicholson večkrat trdil, da je "ustrelil" Dolly Reynolds.

Ko je bil Kennedy že osemnajst mesecev v hiši smrti v Sing Singu ter je bilo njegovo življenje ponovno rešeno — z razložitvijo ističnišni manevri, je predložilo zagovornišvo prizivnemu sodišču.

zapriseženo izjavo nekega inštalaterja, Danijela Melville s Staten Islanda. Soglasno s to izjavo sta prišla kmalu po umoru Dolly Reynolds ter aretaciji dr. Kennedy-ja k njemu detektiv Smith ter neki drugi policijski uradnik iz New Yorka ter mu stavila več vprašanj glede železnih drogov, svinčenih cevi in materiala za spajanje. Ko sta odšla, je zapazil Melville, da mu je zmanjkal kos svinčene cevi ter nekaj spajalnega materiala. V glavnem na temelju te izpovedi je odredil prizivni sodnik nov proces in — Kennedy-ja so prevedli iz Sing Singa nazaj v Tombs.

Drugi proces se je pričel v prvem tednu meseca februarja. — McIntyre je zopet zastopal obtožbo, a zagovornišvo je prevzela nova tvrdka, Moore & Catwell. — Robert Moore je bil takrat še nepoznan zagovornik, ki je prišel iz gorenjega dela države. Bil je po poklicu kovač, a je v večerini urah študiral pravo. S pomočjo tega procesa pa je postal slaven mož.

Dokazilni material obtožbe se je gibal približno v mejah prvega procesa, čeprav se je predložilo par dvomljivih faz jasnejše in določnejše. Moore pa se je lotil napada z veliko energijo. Svojo prvo zmago je izvojeval, ko je napotil sodnika k odločitvi, da ni spoznanje pisav nikaka določena znanost in da vsled tega ni mogoče pripustiti izpovedi izvedencev glede pisav. S tem ni bilo mogoče dokazati odgovornosti Kennedy-ja za ček in podminiranje je bila cela teorija obtožbe glede motiva za umor. Nadalje je predstavil Moore več novih prič, ki so baje videle Kennedy-ja na večer umora na prevoznem čolnu ter s tem ojačali bistveno alibi obtoženega.

Glavni udarec pa je izvedel zagovornik proti morilnemu orodju, kot pričakovano. Melville se je napotil ob času umora v Florido in detektivski seržant Carey, isti mož, kojega izpovedi so postale dvomljive vsled izpovedi Melville, je bil odposlan, da ga privede nazaj. A tudi brez izpovedi inštalaterja je Moore omagal slučaj obtožbe, ko je dobil od lastnih izvedencev obtožitelja pri znanje, da ni kos svinčene cevi, katero so baje našli v kleti Kennedy-ja, iste velikosti in vrste kot na morilnem orodju in da tudi ne soglasja železnih drogov natančno z železnim drogrom v morilnem orodju.

Porotniki so se posvetovali cel dan ter nato sporočili, da se ne morejo zedmiti. Tako se je končal drugi proces brez pravorekate. Enajst porotnikov je glasovalo ustrajno za oprostitev in le načelnik porote je bil za to, da se obtoženega spozna krivim.

Tri mesece pozneje, maja meseca, se je pričel tretji proces in tudi v tem slučaju je zagovarjal Kennedy-ja Moore, dočim je zastopal obtožbo slavni obtožitelj Osborne. Pri tej obravnavi je bil spravljen v celo zadevo tudi bor-

zivanje Mendham in Moore ga je pošteno prijel in izjavil, da je imel Mendham kot ljubimec deklinde tehtnejši motiv za umor kot pa katerikoli drugi. V ostalem pa ni prišlo na dan ničesar novega ali posebnega in zadeva se je končala zopet s tem, da se niso porotniki zednili.

Država je že izdala nad \$150.000 v svojih prizadevanjih, da izposluje obsodbo majhnega zoboizdravnika in jasno je bilo, da tudi četrta porota ne bo hotela prevzeti odgovornosti. Vsled tega so izpustili Kennedy-ja iz Tombsa. Vrnil se je na Staten Island, kjer je živel nekaj časa, a nato izginil.

Umor Dolly Reynolds pa je ostal nekaznovan.

Velika avtomobilska nesreča

se je pripetila na francoski Rivieri. Avtobus se je prevrnil v reko. Šest oseb je bilo mrtvih, trinajst pa ranjenih.

VABILO

K IGRI "BELE VRTNICE", katero priredi društvo sv. Frančiška v New Yorku v nedeljo dne 20. januarja t. l.

v dvorani na 62 St. Mark's Place. Ker bo ta zabava gotovo nudila najboljši užitek vsem ljubiteljem pravih slovenskih dogodov, zato naj nikdo ne zamudi porabiti priliko in nas posetiti z obiskom zgoraj omenjeni dan. Za posebne vrste pijače in dober prigrizek bo tudi preskrbljeno. Torej vsi rojaki in rojakinje k predstavi 20. jan. popoldne v dvorani na 62 St. Mark's Place v New Yorku!

Odhor dr. sv. Frančiška.

(14-16-1)

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOR je namenjen potovati v starikraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Pojasnila, ki vam jih samoremo dati valed naše dolgoletne iskkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki so niso ameriški državljan, morejo potovati v starikraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svoja iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja.

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.

New York City, N. Y.

IZŠEL JE

"Slovensko-Amerikanski Koledar"

za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

16. januarja: Pres. Wilson, Trst; Paris, Havre; Pres. Van Buren, Cherbourg.	6. februarja: Paris, Havre; Orduña, Cherbourg in Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
17. januarja: Suffren, Havre; Thuringia, Hamburg, Mongolia, Cherbourg; Muenchen, Bremen.	7. februarja: America, Cherbourg in Bremen; Cleveland, Cherbourg in Hamburg.
18. januarja: Antonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Conte Verde, Genoa.	8. februarja: New Amsterdam, Boulogne.
22. januarja: Derflinger, Bremen.	14. februarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.
23. januarja: Pres. Polk, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg, Hamburg.	16. februarja: Berengaria, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Duilio, Genoa.
24. januarja: Deutschland, Hamburg.	20. februarja: Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg.
26. januarja: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Veendam, Boulogne; York, Bremen.	21. februarja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg.
29. januarja: Colombo, Genoa.	23. februarja: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Mongolia, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
30. januarja: Chicago, Havre; Stuttgart, Bremen.	27. februarja: Suffren, Havre; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.
31. januarja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.	28. februarja: America, Genoa.
2. februarja: La Savoie, Havre; Majestic, Cherbourg.	1. marca: Olympic, Cherbourg; Antonia, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
5. februarja: Canopic, Cherbourg in Hamburg.	

V Jugoslavijo v 9 dneh.

Vasko soboto odpluje eden morskih velikansov

ALI NAMERAVATE DOBITI ROJAKE V AMERIKO?

6426 JUGOSLOVANOV BO LETOS PRIŠLO V DEŽELO.

Naj Cunard proga pomaga Vašim rojakom, da dobijo liste, viziranja ter jim da potrebna navodila, ki so potrebna za potovanje v Ameriko.

Vse potnike spremljajo do parnika družini uradniki brez kakšnega posebnega doplačila. Potnikom, ki imajo Cunardove vozne listke, nikdar ni treba čakati, ker odpluje iz Evrope večkrat v tednu kak parnik te črte.

Vozni listki Cunard proge so vladni za najhitrejšje parnike na svetu.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega mestnega agenta.

CUNARD ANCHOR LINE

25 Broadway New York

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board

United States Shipping Board